

Miliardy za pochybné covidové testy rozházel za tryskáče a domy pro milenky

novinky.cz/clanek/zahranicni-svet-miliardy-za-pochybne-covidove-testy-rozhazel-za-tryskace-a-domy-pro-milenky-40476808

Jaromír Moravec

Podle jeho spolupracovníků polovinu výtěžku společnosti rozházel na věci jako osobní tryskáče, domy pro své milenky nebo film o sobě samém.

Huangova společnost Innova Medical Group patří mezi firmy, které na pandemii covidu-19 vydělaly nejvíc, uvádí deník The Guardian. Celkem od vlády Velké Británie kalifornská společnost obdržela 11 zakázek, v rámci nichž jí bylo dohromady vyplaceno kolem 4,3 miliardy liber (125,7 miliardy korun). Minimálně čtyři měsíce byla tato společnost jediným autorizovaným dodavatelem testů do ostrovní země.

Innovu Huang založil pouhých šest měsíců před obdržením první zakázky skrze svou investiční firmu Pasaca Capital Inc. Podle investorů měl velmi omezený kapitál a za sebou řadu neúspěšných podniků. Právě přes jednoho z investorů měl ovšem kontakty v čínské společnosti Xiamen Biotime Biotechnology, jedné z mnoha firem v Sia-menu, jež se dala na výrobu covidových testů.

E-mail do Downing Street

Pohádkový úspěch k Huangovi přišel až překvapivě snadno. Zástupce Innovy v Británii Kimberley Thonger, jenž v minulosti působil jako marketér výrobce obuvi Dr. Martens, v červenci 2020 jednoduše poslal e-mail poradci tehdejšího premiéra Borise Johnsona Dominicu Cummingsovi.

Labouristé chtějí vrátit zákaz prodeje spalovacích aut na rok 2030

AutoMoto

Cummings měl v tu dobu velmi ambiciózní nápad, jak zemi dostat zpět do běžného provozu. Ten spočíval v každodenním testování obrovského množství lidí, jež by vedlo k izolaci přenašečů a zbytek země by teoreticky mohl fungovat beze změny. Nabídky Innovy tak využil co nejrychleji a první zakázku společnosti vláda udělila již v září, tři měsíce předtím, než byly její testy schváleny k použití britským regulátorem léčiv a potravin.

Přední vědci byli ke Cummingsovu plánu skeptičtí a považovali jej za neproveditelný. Panovala též obava, že pořízení všech testů od jedné společnosti povede k možnému snížení jejich kvality. „Na podzim 2020... jsme se pokusili obejít příšernou vládní byrokracií a potají koupit stovky milionů rychlých testů předtím, než si ostatní země uvědomí jejich hodnotu a nastane panika jako s osobními ochrannými prostředky,“ zdůvodnil Cummings své rozhodnutí ve vyjádření pro komisi vyšetřující počínání britské vlády v době pandemie.

Cummingsovo zdůvodnění ovšem naopak naznačuje ještě větší pomýlení než jen zbrklé udělení vládní zakázky, protože ukazuje, že neměl ponětí, že zbytek Evropy v té době též vyhodnocoval výrobce rychlých testů. Co víc, Itálie testy už od léta používala na svých letištích a v přístavech. V době zadání první zakázky Innově Světová zdravotnická organizace (WHO) oznámila, že na výrobě testů pracuje už 100 různých firem.

Autorizace

Produkt společnosti Innova byl autorizován na základě testů ve vládní laboratoři Porton Down. Ta nezkoušela jen testy od Innovy, ale její představitelé již naznačili, že právě tyto testy dostaly před ostatními přednost především proto, že britská vláda za jejich dodání už stejně zaplatila. Britské ministerstvo zdravotnictví pak společnost jmenovalo jako jedinou schopnou dodání potřebného množství testů k provedení Cummingsova plánu.

Minimálně do března 2021 byla Innova jediným autorizovaným dodavatelem do Británie, přičemž jí do té doby byly uděleny zakázky v hodnotě 3,2 miliardy liber (93,7 miliardy korun). Již v únoru přitom Evropská unie zveřejnila seznam 82 vhodných dodavatelů testů, na němž nebyla ani Innova, ani její čínský dodavatel. Objevila se až na pozdější verzi seznamu jako takzvaný „béčkový“ dodavatel, ke kterému se měly státy uchýlit, jen pokud by nesehnaly kvalitnější produkt.

Innova se snažila získat zakázky i v jiných zemích, ale podle všeho nikam jinam testy ve vysokém počtu nedodala. V USA, kde firma sídlí, se pokusila testy distribuovat bez povolení, načež Úřad pro kontrolu potravin a léčiv vydal prohlášení, podle něž měly testy prodávané Innovou být vyhozeny nebo vráceny distributorům. Jakýmkoliv dalším pokusům o dovážení testů ze Sia-menu úřad zabránil.

Výdělek rozházel

Celkem si britská vláda od Innovy objednala 1,8 miliardy testů v hodnotě přibližně 4,3 miliardy liber (125,7 miliardy korun). V roce 2022 zakladatel Huang v dokumentárním filmu Asijské inspirace uvedl, že po zdanění činil výdělek společnosti 2 miliardy liber (58,5 miliardy korun). Nyní čelí obžalobám ze strany Thongera, dalšího britského zástupce společnosti Charlese Palmera a svého spolupracovníka Roberta Kasprzaka, kteří tvrdí, že jim dluží odměny, a výdělek společnosti do značné míry rozházel.

Huang, kterého vykreslují jako sériového neúspěšného podnikatele, by podle nich bez jejich pomoci nikdy takového úspěchu nedosáhl. Přibližně polovina výdělků společnosti pak měla jít na nákupy osobních tryskáčů v hodnotě 70 milionů dolarů (1,6 miliardy korun), luxusní dům v Los Angeles známý jako „dům výkonného ředitele“ za 18 milionů (415,6 milionů korun), domy pro Huangovy milenky a několik špatných investic do neúspěšných podniků. Podle

Kasprzaka se Huang také snažil zajistit si v Británii pasování do rytířského stavu a pracoval na filmu o sobě samém s názvem Miliardářem přes noc.

Huang Kasprzakovi údajně slíbil, že za 75 milionů dolarů (1,7 miliardy korun) odkoupí jeho podíl ve společnosti, ale k tomu nikdy nedošlo a Huang později Kasprzaka propustil. Huang toto obvinění popírá a naopak tvrdí, že Kasprzak spolu s dalším bývalým výkonným představitelem společnosti Danielem Elliotem okradl firmu o miliony.

Thonger a Palmer zase tvrdí, že jim společnost dluží 10 procent ze všech britských vládních zakázek, což podle nich činí 500 milionů dolarů (11,5 miliardy korun). O jejich podíl je však podle nich konkrétně okradli Kasprzak a Elliot, kteří si peníze nechali pro sebe. Elliot si podle nich za tyto peníze nakoupil „přepychové nemovitosti, drahá auta, osobní tryskáč a další luxusní objekty“. Kasprzak a Elliot obvinění popírají.

V Kalifornii tak nyní probíhají právní spory mezi malou skupinkou mužů o obrovské množství peněz britských daňových poplatníků. Za kvalitou dodaných testů si ovšem všichni zúčastnění stále stojí. K výdajům britské vlády na zdravotnické potřeby by se komise vyšetřující její působení během pandemie měla dostat na jaře.

Na Taylor Swift musí brát ohled i britská centrální banka

Ekonomika

